

соціальних та психологічних послуг дозволяє мешканцям пансіонату почуватися захищеними та соціально активними. Подальший розвиток та підтримка установи сприятиме покращенню якості життя літніх людей у Полтавській області.

Джерела і література

1. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII : станом на 15 листоп. 2024 р. URL: <https://surl.li/gmweva> (дата звернення: 17.02.2025).

2. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації соціальних послуг у геріатричних закладах : Наказ Міністерства соціальної політики України від 25.04.2016 № 312.

3. Офіційний сайт Горбанівського геріатричного пансіонату ветеранів війни та праці URL: <https://surl.li/dsstm> (дата звернення: 17.02.2025).

4. Про затвердження Державного стандарту догляду за людьми літнього віку : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2009 № 1417.

5. Статут Горбанівського геріатричного пансіонату ветеранів війни та праці (офіційний документ закладу).

6. Типове положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів, затверджене постановою Кабінету Міністрів України № 303 від 02.04.2005 р.

ТРЕТЯ МІСІЯ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ТА ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДОЮ: КРИТЕРІЇ АНАЛІЗУ

Бульбенюк Світлана,
кандидат політичних наук, доцент,
професор кафедри політичних технологій
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана
м. Київ

Комплексні дослідження третьої місії університету – місця реалізації особливого різновиду суспільного служіння були започатковані в останнє десятиліття. Розгляд університету не лише як академічного середовища, але й в

якості місця особистісної, професійної та світоглядної соціалізації має історію становлення ще з часів Відродження. Однак особливий наголос на місії суспільного служіння університету стає все більш відчутним саме нині.

Одним з перших вітчизняних університетів, де на рівні програмних документів було унормовано та на рівні практик було впроваджено ідеали третьої місії університету, став Український католицький університет (УКУ). Прикладом можуть слугувати окремі волонтерські проєкти, обов'язкова практика волонтерства для студентства УКУ. Як зауважував у січні 2024 р. проректор із зовнішніх зв'язків та суспільного служіння УКУ Д. Шеренговський, третя місія сучасного університету – це завдання приносити користь суспільству поза академічною сферою, це завдання «створювати соціальні інновації, щоб покращити життя людей і громад» [1].

Сьогодні ідеали та практики реалізації третьої місії університету у тій чи іншій мірі реалізуються більшістю вітчизняних закладів вищої освіти. За якими критеріями доречно визначати та аналізувати реалізацію третьої місії вітчизняного університету у перспективі найближчих 3–5 років та з врахуванням реалій воєнного часу?

По-перше, визначення мети місії суспільного служіння університету. Третя місія українського університету в його взаємодії з громадою за умов війни – це позиціонування університету не тільки як освітньої та науково-дослідницької установи, як центру підприємництва і розвитку стартапів, але й як середовища соціальної згуртованості і соціальної (соціально-психологічної) стійкості громади.

По-друге, маємо окреслити та оцінити виклики для реалізації третьої місії університету в Україні. Серед основних слушно назвати:

- багаторічний досвід применшення значимості соціальної ролі університету для громади, міста, області, регіону, держави;
- брак фінансування з боку держави соціальних ініціатив університетів та фактична відсутність досвіду системної взаємодії університетів та громади;

- застаріла матеріально-технічна база більшості університетів, яка стає на заваді успішній реалізації соціально значущих ініціатив;
- низький рівень або відсутність соціальної репутації університету як особливого «Місця сили» громади;
- брак візіонерів та проактивних представників академічної й адміністративно-академічної спільноти для просування і популяризації ідеалів третьої місії університетів.

По-третє, необхідно чітко визначити індикатори та показники взаємодії університету і громади. Так, серед ключових індикаторів можемо вказати системну та послідовну (тяглу) співпрацю університету і громади, яка знаходить своє відображення в їх ефективній взаємодії. До названого індикатора показниками взаємодії можуть бути: наявність сучасної університетської інфраструктури, яка постійно модернізується; напрацьовані моделі й інструменти підтримки громади та її жителів (психологічні служби, юридичні клініки, соціально орієнтовані простори, місця для зустрічей і неформальної освіти тощо); залученість і охоплення громади; соціальна капіталізація університетської діяльності.

По-четверте, важливим є коректне визначення стейкхолдерів у процесі взаємодії університету і громади.

По-п'яте, слушно проаналізувати з позицій методики SMART цілей і завдань реалізації місії соціального служіння університету.

Безперечно, представлені вище критерії не є вичерпними, це радше спроба узагальнення типових та можливих практик реалізації третьої місії університету у вітчизняних реаліях.

Якщо вести мову про глобальний рівень реалізації суспільного служіння університетів, підходи до аналізу цієї місії університету різнитимуться. Спільним є бачення особливого – соціального та гуманістичного значення університету. Того значення, яке почало окреслюватися в епоху Відродження та яке у часи глобальних викликів 2020-х рр. набуває нового прочитання. «Сучасні університети створюють тенденції розвитку суспільства, вони також здатні

прогнозувати вектори розвитку суспільних трансформацій, використовуючи такі інструменти як інноваційне мислення та інноваційні технології. Університети стають «агентами регіонального розвитку», є надзвичайно важливими ланками для нарощення регіонального інституційного потенціалу», – стверджували Ю. Заячук та О. Ковальська [2, с. 45]. Тож, сподіватимемось, що вітчизняні університети попри усі труднощі воєнного часу та не завжди системні і продумані реформи стануть справжніми й ефективними агентами національного розвитку і відновлення людського капіталу України.

Джерела і література

1. Освіта задля служіння: суспільно орієнтоване навчання і третя місія

у

н 2. Заячук Ю., Ковальська О. Місія університету в суспільстві: формування університетської традиції та сучасні виклики. *Педагогічний дискурс*. 2020. Вип. 29. С. 38–50. URL: <https://surl.li/jjdinz> (дата звернення: 15.02.2025).

е

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ СИСТЕМ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

и

т

е

т

і

Василенко Денис,

старший викладач кафедри експлуатації
та озброєння військової техніки
Військового інституту танкових військ
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»
м. Харків

в

Умови воєнного стану в Україні поставили перед органами місцевого самоврядування нові виклики, пов'язані з забезпеченням безпеки населення, організацією гуманітарної допомоги, відновленням інфраструктури та управлінням ресурсами в умовах обмежених можливостей. Ефективність місцевого самоврядування в умовах кризи значною мірою залежить від доступності, достовірності та точності інформації. Впровадження сучасних інформаційно-аналітичних систем (ІАС) значно покращує процеси прийняття рішень, дозволяє прогнозувати варіанти розвитку подій, пропонувати можливі

н

я